

60 årsringar

Pensionärsklubben Milstolpen r.f.

60 årsringar

Pensionärsklubben Milstolpen r.f.

Utgivare: Pensionärsklubben Milstolpen r.f. ©
Redaktör: Ulla Grönvall-Streng
Korrekturläsning: Eva Perman
Bilder: Milstolpens arkiv, privata bilder
Grafisk form: Grafica Layout/Ulrica Wik
Tryck: Forsberg, Print & Package Group Oy, 2023
ISBN 978-952-94-8334-1

Styrelsen tackar alla som bidragit till finansieringen av historiken.

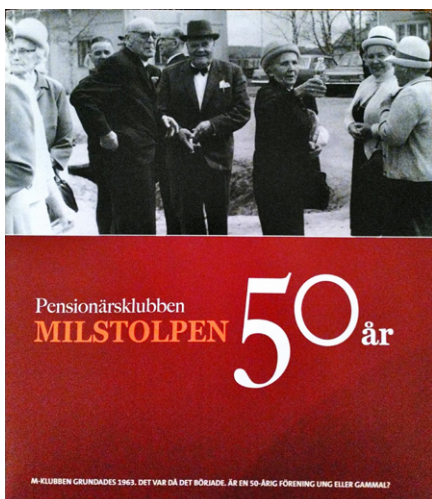
60 årsringar, ett komplement 2014 – 2023

Pensionärsklubben M i Jakobstad grundades den 21.10.1963 – därmed såddes fröet till det som idag är Milstolpen r.f. En av initiativtagarna, ”järnkanslern” Sigurd Gustavson, citeras i Milstolpen 50 år och där konstateras att han under en resa i Sverige 1962 sett i en tidning att en pensionärsförening bildats. En präst var initiativtagare och motiverade sin idé med att nyblivna pensionärer upplevt osäkerhet och tomhet inför det nya livsskedet.

Då M-klubben bildades 1963 beslöts att klubben skulle grundas enbart för män, eftersom kvinnorna redan hade aktiva nätverk i form av marthaföreningen och andra kvinnoföreningar i staden.

År 1976 hade klubben över 100 medlemmar och det uppstod ett ökat intresse för att också kvinnor skulle få bli medlemmar. Så skedde också då Erik Nyström på ett styrelsemöte den 22.9.1976 föreslog att passusen om enbart män som medlemmar i klubben skulle strykas.

Då förverkligades klubbens devis ”Samhörighet, gemenskap och sympati” till fullo, konstateras i 50-årshistoriken. Namnet M kvarstod dock en längre tid även om namnändring aktualiserades redan i ett tidigt skede efter att kvinnor kunde bli medlemmar. Först år 2003 bekräftades ändringen till Milstolpen r.f.

Innehåll

60 årsringar, ett komplement 2014 – 2023	5
Årsringarna	8
Pensionärer är en brokig skara	10
Författarkväll med Herman Lindqvist	12
Dikttävling.....	14
Teaterresa.....	15
Utflyktsdag till Fäboda	15
Resa i Egenland.....	16
Motion samlar pensionärer.....	18
Motionslådorna	19
Torsdagspromenaden.....	19
Framgångsrik bouleverksamhet	20
Pidrospelet i nejden – en kort historik.....	22
Golf.....	24
Bridge och bowling	26
Medaljregn	26
Frågesport.....	28
Bakom kryssen.....	30
Livslångt lärande	32
Diskussionscafé.....	33
Jeppis Lux Makes You Smile	34
Murmuration – En dans med dig.....	35
Krisen förenar	35
Månadsmöten	36
Styrelsearbetet och intressebevakning.....	38
Styrelsemedlemmar under åren 2014-2023	40
Utmärkelser.....	42
Budkavel	43
Året 2023	44

Årsringarna

Under min vandring i strandskogen fångar en grov men krokig tall min uppmärksamhet. Dess krona gungar i västanvinden. Jag undrar vad allt trädet varit med om under sitt långa liv. Det susande ljudet från den ståtliga träd-kronan ger inget svar. Då trädet en dag fälls kan svaret avläsas i dess årsringar. Ringarna försvinner inte, likt vattnets. De bär på en berättelse om trädets ålder, hälsa och växtplats. Varje träd är en individ, som påverkas av lokala förhållanden.

Människorna och föreningarna har inte årsringar likt trädens, men som tankemodell känns det lockande att dra paralleller. Vi bär på årsringar men ytan visar bara den senaste ringen. När vi blir äldre börjar de tidigaste årsringarna, barndomens och ungdomens, krypa fram och göra sig gällande i våra diskussioner. I unga år formas vårt kärnvirke, som utgör den grund vi bygger vidare på.

En förenings ålder, kan inte bestämmas utifrån dess medlemmars ålder eller dess verksamhet. Likväl är det möjligt att finna likheter mellan en förenings verksamhetsår och trädens årsringar. Detta eftersom en förenings verksamhet i första

hand formas av dess medlemmar och i andra hand av de yttre omständigheterna.

På samma sätt som årsringarna från år till år varierar i ett träd beroende på klimatväxlingar och växtplats är föreningsverksamheten beroende av såväl de lokala förhållandena som samhället i stort. Dessa inverkar på de enskilda medlemmarnas hälsa och levnadsstandard. Antalet medlemmar i en förening kan variera mycket. Det finns ingen garanti för en kontinuerlig ökning i medlemsantalet. Ett årtionde i ett föreningsliv kan till många delar avvika från de tidigare årtiondena. Det gäller även detta årtionde i jämförelse med de fem föregående.

Vi lever idag i ett samhälle som under detta årtusendes första tjugotre år genomgått radikala förändringar. Det gäller inte enbart fysiska förändringar, som till exempel att marken ersattes av euron, utan också krävande omställningar av mentalt slag. Till dem hör att vi lever i ett samhälle där väldigt många fysiska tjänster erbjuds enbart digitalt. Denna utveckling kan jämföras med de smalaste årsringarna i ett träd, som kämpat för sin tillvaro. Samhällets digitalisering medför

utmaningar för en förening och dess existens. Att hitta en balansgång mellan det genuint gamla sättet att verka tillsammans och tillika sköta informationen till medlemmarna så att den når alla är en utmaning. Tempot i vardagen och i förningsverksamheten är idag högre än för bara tio år sedan. Dagens föreningar och därmed också dess medlemmar måste hitta ett eget sätt att åldras. Inget "bäst före" -datum existerar. Allt fler människor fyller 90 och 100 år, vilket inte var vanligt för sextio år sedan. Det innebär att synsättet på pensionärerna och de åldersrika måste ändras. Värdet av årsringarna stiger då vi hålls friska längre och kan medverka i mångt och mycket. Det ställer nya krav på växelverkan mellan generationerna. En pensionärsförenings medlemskår kan idag representera tre generationer och då måste samspelet i verksamheten fungera över en längre tid.

Världshälsoorganisationen (WHO) påpekar tydligt i sin publikation "Campaigning to tackle ageism", 2020 - fritt översatt "Kampanj mot åldersrasism" - att samhället måste ta vara på de äldres erfarenhet och förmåga att bidra till samhället

och bli sedda som likvärdiga vuxna. Heterogena arbetsgrupper har konstaterats vara dynamiska och gynna verksamheten.

Pensionärsklubben Milstolpen r.f.:s sextio årsringar i min tankemodell följer med stor sannolikhet ett lika gammalt träds årsringar. Föreningens främsta målsättning har under alla år varit att erbjuda aktiviteter som motsvarar medlemmarnas förväntningar om gemenskap och samverkan med positiva förtecken.

Arbetet fortsätter med förhoppningen att årsringarna blir breda. Ett ödmjukt tack riktas härmed till alla som på olika sätt medverkat i bygget av vår förening, som idag står på stadig grund och med tillit blickar vi in i framtiden.

Jakobstad den 21 oktober 2023

Ulla Grönvall-Streng

Pensionärer är en brokig skara

Diskussionscafé är en av Milstolpens många verksamheter. Vid aprilmötet i år var ämnet *Pensionär*. Många synpunkter kom fram, ofta med personliga inslag. En del tyckte också att senior löd bättre. Efter att ha hört många inlägg konstaterade jag att "pensionärer är en brokig skara". Nedan har jag något utvecklat mina tankar.

I mänsklighetens historia kommer begreppet pension/pensionär sent in i bilden. I bondesamhället var man tidigt ute med sytning (på rikssvenska undantag). Ofta bodde de äldre med yngre generationer och fick sitt uppehälle genom att bidra med vad krafterna klarade av. Efter att pensionssystemet tidigare gällt närmast ämbetsmän kom det att gälla alla först långt in på 1900-talet. Det var en del av den ökande jämställdheten.

Efter kriget gjorde nya hjälpmedel i hemmet det möjligt för allt fler kvinnor att delta i lönearbete och få större pension. Också samhällsutvecklingen i övrigt gjorde att allt fler kunde börja njuta av pensionärlivet. Friheten och möjligheterna kunde i vissa fall ge egoismen näring. Läkaren och statistikern Hans Rosling från Sverige fick frågan om vad som utmärker sextitalisterna. Han svarade att det typiska är att det inte finns något typiskt, de är individer, de är olika.

I dag har de flesta pensionärer möjlighet att välja vad de själva vill göra. Utbudet är stort och var och en har möjlighet att utveckla sina intressen. Detta gör att pensionärerna är en brokig skara, kanske ännu brokigare än den arbetsföra befolkningen. Det är nästan bara fantasin som kan sätta gränser för vad en pensionär kan hitta på. Det är onödigt med någon lång lista. Pensionärsföreningarnas verksamheter är en bra början där också det sociala finns med.

På grund av ekonomiska, sociala, fysiska, psykiska eller andra omständigheter finns det tyvärr många pensionärer som är tvungna att avstå från eller inskränka på för dem meningsfulla aktiviteter. Vi ska på olika sätt inkludera dessa pensionärer i gemenskapen så långt vi kan. Bland ytterligheterna i den brokiga skaran finns de som är tyngda av åtaganden och de som känner sig ensamma eller onyttiga. Kan de mötas och hjälpa varandra?

Leve den positiva brokigheten! Till den hör för min del ett försök till limerickar, tyvärr både snälla och knorrsvaga.

Gunnar Smeds

SPF:s frågesportfinal i Åbo 5.4.2023

Genom träningsläger i Gårdens lilla sal
Benita och Richard i Åbo vinsten stal.
De öste ut kunskapsbrunnar
med litet hjälp utav Gunnar
som ej fick någon fråga om π -decimal.

Till vår avgående ordförande Ulla

Vi varit så nöjda med Ulla
som inte varit någon mullah.
Bestämd och litet sträng.
Dock ej med egen Streng.
Hon inte varit *pakkopulla*.

Trevligt med nya bekantskaper i distriktet

En pensionär från Österbotten
var torr och spretig som tallkotten.
Sen träffa han en vän
och hade strax på känn
att nu han dragit bästa lotten.

Milstolparens tips på ny Arbiskurs

Ett tips till Arbis i Jakobstad
som kanske drar folk i långan rad.
Kvinnor och män också
vi vill nu föreslå
att inleda kurs i nakenbad.

Månadsmöte 14.2.2020

Författarkväll med Herman Lindqvist

”DE VILDA VASARNA – EN VÅLDSAM HISTORIA”

Historikern och författaren Herman Lindqvist fyllde Optima-salen till sista plats 26.10.2016

Aldrig någonsin har väl det historiska intresset i Jakobstadstrakten, framför allt kunskapstörsten om den vildsinta Vasaätten, varit så stor som just denna onsdagskväll. (Så skrev Ulf Överfors i ÖT dagen efter)

Under styrelsemötet 31.8.2015 diskuterade vi program för månadsmöten och då vi kom in på författare föreslog jag Herman Lindqvist. Det väckte en del förvåning i styrelsen, som undrade hur det skulle lyckas. Men styrelsen gav mig lov att undersöka saken.

Jag kontaktade Ole Granholm i Karleby, vi var båda aktiva inom varsin pensiönärsförening han hade haft kontakt med Lindqvist ett par år tidigare, och jag fick hans e-postadress av honom. Den 10 september skickade jag mejl till Lindqvist och frågade om han har planerat någon resa till Finland, som han kunde kombinera med en resa upp till Österbotten, närmare bestämt Jakobstad.

Så här motiverade jag min fråga: ”Det vore trevligt att få ha dig live här och få ta del av ditt kunnande om Finlands historia. I vår region är du en känd person genom att vi ser på svensk tv, därför tror

*Guiden Gun Snellman
guidar Herman och
Birgitta Lindqvist i
Pedersöre kyrka.*

vi att många är intresserade av vad du har att berätta”.

Fyra dagar senare kom svaret från Herman. Han skrev:

”Hej och tack för ditt brev. Jag kommer gärna, men kan inte göra det förrän i april nästa år 2016! Vi kan väl återkomma om datum? Hälsningar Herman”

I slutet på februari kontaktade jag igen Lindqvist för våren närmade sig och snart var vi i april. Det hade hänt mycket sen sist, han skulle bli hedersdoktor i Åbo Akademi i maj så han hade ingen möjlighet att komma i maj, däremot i på hösten i samband med bokmässan i Helsingfors, så datum för besöket blev 26.10.2016.

Efter att ha fått ett datum för tillfället kontaktade jag Marja-Leena Hyytinen på

Kulturbyrån och hon i sin tur tog kontakt med biblioteksdirektör Leif Storbjörk, så då blev vi tre aktörer för att arrangera tillfället.

Hans bok nummer 60 ”De vilda Vasarna – en våldsam historia” handlar om hela släktet Vasa från 1300-talet till och med den siste polske kungen av familjen. Hela släkten Vasa är en stor samling psykopater, giriga, hämndlystna och farliga personer- men också lysande gestalter och många kloka kvinnor.

Kvällen avslutades med boksignering samt kaffeservering. Allaböckers såldesslut. Som helhet var det ett mycket lyckat och uppskattat arrangemang.

Carl-Gustav Molander

*Gun Snellman och
Herman Lindqvist
på Rådhusets trappa.*

Díkttävling

En dikttävling bland medlemmarna utlystes i april 2018. Åtta medlemmar sände in sina bidrag och antalet inlämnade dikter var 15. Tävlingens jury bestod av Wava Stürmer, Håkan Streng och Markus West. Första pris tilldelades Greta Blomqvist för

dikten "Önskebrunnen", andra pris Eva Björk för dikten "Jeremiad" och tredje pris Pelle Lillkvist för dikten "Östanfjärden". Prisutdelningen och presentationen av dikterna ägde rum på julfesten.

Önskebrunnen

Många månvarv bakåt i tiden ...

*Myntet singlar ner i mörka brunnen
några ringar på vattnet
sen är allt tyst och stilla.*

*Fötters tvekan
och alla kyssar och böner
som följde kopparslanten
innan den omslöts
av kalla vattnet.*

Trots åratal av glömska ...

*Ögonblicksbilder och minnen
samlade i kokongen
som spindeln långsamt
väver vidare på
där den sitter oberörd,*

*nästan dold
av regnvåta grenen.*

*Ängen står övergiven
brun och vildvuxen
med björnbärssnår
och knotiga buskar
medan myntet slumrar
vilande
i det gåtfulla djupet.*

*Någon går förbi
med dröjande steg.*

Nattens tystnad sluter sig.

Greta Blomqvist, I pris

Teaterresa

Varje år ingår minst ett teaterbesök i verksamhetsplanen. I oktober 2021 var musikalen "Bothnia Paradise" med humorgruppen KAJ på Wasa teater på agendan. Uppslutningen var den största någonsin, 91 teatersugna medlemmar. Pjäsen var underhållande och fartfylld utan att dock missa andemeningen i episoderna. Publiken bjöds med på en kryssning fylld av dramatik - kärlek, sorg och glädje – och slående sångnummer. På hemvägen var det dags för middag på restaurangen vid Vassorfjärden, som från tidigare teaterresor visat sig lämplig för matpaus och eftersnack.

Utflyktsdag till Fäboda

Med naturvetaren Hans Hästbacka i spetsen strövade jakobstadsnejdens pensionärer i Fäboda-terrängen en septemberdag 2023. Trots att västanvinden trängde genom märm och ben och havet uppvisade sina bästa vithandskar stod ca 100 pensionärer förväntansfulla vid kaffestugan inför lektionen om fäbodanaturen.

Från föreningen deltog över 20 medlemmar. Många frågor blev besvarade, bland dem varför det inte finns älgflugor i Fäboda, vilket beror på avsaknaden av hjortdjur i Fäboda-området. Myrorna och svamparna intresserade också och Hans berättade att av myrstacken är ca 1,5 m under jordytan och att de små krypens revir runt stacken kan vara 1,5 km i diameter. Sandsopp och örsopp trivs i tallskogen och Hans redogjorde för svamparnas betydelse för skogsekosystemet.

Utflykten ordnades av Svenska pensionärsförbundet i samarbete med Folkhälsan.

Fäboda, september 2023.

Resa í Egenland

Den uppskattade serien ”Egenland” inspirerade Pedersöre pensionärsklubb och Milstolpen i Jakobstad till en egen Egenlandsresa.

Det första stoppet gjordes i Karstula där Wanhat Wehkeet utgör en riktig turistfälla eller ett imponerande musealt kaos. I tiden fanns här en potatismjölsfabrik som familjen Laaksonen förvandlat och byggt ut. Över hundra veteranbilar, köpta, deponerade eller skänkta, massor av motorcyklar, cyklar och tusen andra saker, hyllorna bågna under gamla radioapparater. Men inte bara döda föremål. Här finns restaurang, hotell, camping, bowlingbana, sommarteaterscen, bastur i olika former och en lekpark för barn.

Petäjävesi gamla träkyrka.

Pensionärerna serverades en god laxsmörgås till morgonkaffet.

Nästa stopp var Alvar Aaltos kyrka i Muurame. Här har den världsberömda arkitekten på 1920-talet inte bara skapat en kyrka utan en hel kyrkoomgivning, uttänkt i minsta detalj. Själva kyrkan är stramt utformad, nästan italiensk i stilen, och intrycket blir att den stora altartavlan och det himmelsblåa taket dominerar. Bänkarna är smala men de gömmer en poäng, hyllorna där de kvinnliga gudstjänstbesökarna kan placera sina handväskor.

Innan resenärerna intog Jyväskyläs livliga centrum serverades lunch på restaurang Vesilinna på Harjuåsen som bjuder på en fin utsikt över neiden. Att Jyväskylä är en universitetsstad märks tydligt, merparten av dem som rörde sig på den livligt frekventerade gågatan var unga, många av dem från andra länder. Staden växer men kvar finns bevarad en fin gammal miljö där olika yrkesmän arbetat och där man i dag frestar besökare med allt från ett enormt utbud av garn till enkla reseminnen.

Efter en god middag och ett rikligt morgonmål gick färden till Petäjävesi gamla träkyrka. Den färdigställdes 1765, men togs ur bruk 1879 när en ny kyrka byggdes. Den gamla träkyrkan upptogs på Unescos världsarvslista 1994 som exempel på

framstående nordisk träbyggnadskonst. Man talar om ett mästerprov på ett vackert och hållbart träbygge. I kyrkan finns en utsirad predikstol för prästen och en enklare stol för klockaren. En orgel var tydligen inte att tänka på, klockaren fick agera försångare. Också skambänken finns bevarad.

Nästa hållplats Mänttä, där släkten Serlachius är ett begrepp, som kan skrivas träförädling och konst. Släkten är intressant ur ett Jakobstadsperspektiv: Gabriel S kom till staden och övertog ett bryggeri. Han gifte in sig i släkten Schauman och i familjen föddes bland annat två söner som gjorde sig namn, Birger i Jakobstad som grundade den verkstad som senare blev Wärtsilä, Gösta i Mänttä, som utvecklade skogsindustrin och samlade konst. Göstas berömda samling förevisades för pensionärerna av en ytterst kunnig guide, som ur de rika samlingarna "Gösta" och "Gustav" lyfte fram ett antal betydande verk.

Besöket i Tammerfors började på Finlaysonområdet, som i tiden sysselsatte tusentals arbetare, kvinnor mest. Med i resegruppen fanns Leila Beijar som växte

upp i Tammerfors och vars far som ingenjör basade över ett tusental väverskor i en vävsal som sades vara den största i Norden.

Leila minns det väldiga slamret från vävstolarna och dammet. Som kompensation var företaget Socialt aktivt hade bland annat ett eget sjukhus och en egen kyrka. Kyrkan och fabriksbyggnaderna står kvar men i dag är industrin historia och de många byggnaderna ger utrymme för olika kulturaktiviteter, också affärer av skilda slag. Kyrkan används i dag ofta som konsertsal och vigselkyrka.

Dagen avslutades med en båttur till ön Viikinsaari med restaurang, sommartexter och en förunderlig vandringsled.

Följande dag, som var den sista, inledes med en tur med ångbåten S/S Tarjanne som förde gruppen längs "Skaldens väg" till Ruovesi. Ombord kunde resenärerna njuta av vacker insjönatur och god mat.

När bussen styrde norrut tackade de nöjda resenärerna Ulla Grönvall-Streng för den information hon gett under resan, Gustav Kass för att han hållit koll på gruppen och Tore Björk som skickligt lotsat gruppen från upplevelsemål till upplevelsemål.

Alf Snellman

Motion samlar pensionärer

Boule har blivit populärt med spel såväl utomhus på Segelsundsplanen som inomhus i Svenska gården. Två av dem som sågs spela boule i Svenska gården en måndags-termiddag var Else Westerlund och Erik Backman. Else kom med i Milstolpens verksamhet för fyra år sedan, medan Erik varit med över tio år.

Else Westerlund är egentligen ganska nyinflyttad till Jakobstad. Hon kom till staden från Ekenäs eftersom båda döttrarna slagit sig ner här.

Milstolpen och boulespelet har varit väldigt bra som inkörsport för en nyinflyttad. Jag kände ingen människa när jag kom hit till Jakobstad!

Här träffar man likasinnade, har roligt och dricker kaffe tillsammans! Jag har ju inte sysslat med tävlande förr, men boulespelet passar jättebra trots att jag har dåliga leder, påpekar hon. Vid spel utomhus används metallkulor och då finns det magneter som hjälpmedel för att lyfta kulorna. Inomhus används lättare läderbeklädda spelbollar.

Ett mycket billigt sätt att sköta hälsan, de flesta säger att de mår mycket bättre av

motionen och samvaron, konstaterar Else.

Förutom motion och samvaro är boule ett bra sätt att ta sig utomhus och få frisk luft sommartid. Det här är livskvilitet, säger Else.

Erik Backman har varit tävlingsmänniska hela livet och speciellt sysslat med hästskokastning och pilkastning.

Egentligen fick jag de första erfarenheterna av pensionärsverksamhet redan för länge sedan då min pappa Thor var kassör i Pensionärsklubben M, berättar Erik. Jag hjälpte honom lite med bokföringen och redovisningarna.

Boule är en bra komplettering, man kan till och med spela sittande i rullstol. Ålder är inget hinder, nog finns det 90-åringar i den här sporten också, påpekar Erik.

Det som jag tycker är så bra med Milstolpen är att föreningen lyckats samla bra ledare till alla verksamhetsformer!

Med inomhuskulor går det bra att spela på olika golvunderlag. Större tävlingar kan ordnas i stora idrottshallar, och konstgräs är ett bra underlag, tillägger han.

Nu är Erik med och ansvarar för boulespelet på måndagarna, medan Arne Björkman och Harald Nordman har hand om spelet på onsdagarna. Eftersom spelet i Svenska gården spelas i AI:s regi innebär det också en liten terminsavgift för varje deltagare. Men det bekommer inte Else och Erik:

Bertel Widjeskog

Erik Backman och Else Westerlund vid kaffebordet i samband med en ett boulepåss i Svenska gården.

Motionslådorna

Syftet med motionslådorna är att sporra medlemmarna till mer motion. Lådorna är tre till antalet och i varje låda finns ett häfte där motionären kan skriva in när hen besökt lådan. I början på verksamhetsåret lottas bland besökarna ut kaffepaket som belöning för visat motionsintresse.

Lådorna, som finns i Gamla Hamn, vid Aspegrens och vid Fäbodavägen förnyades för några år sedan av Curt Ena, som är ansvarig för att de alltid är i skick. Han gör årligen upp en statistik över besökarna och antalet besök för lottdragningen. Antalet besök till lådorna avgör hur många lotter besökaren får med i dragningen enligt principen 25 besök ger en lott i dragningen.

År 2022 besöktes lådorna av 30 medlemmar i medeltal 108 gånger.

Motionslådan vid Aspegrens.

Torsdagspromenaden

Ia Nyman, Kerstin Granberg (bakom), Margot Finne, Vivian Rajahalm, Siv Höglund.

Ett glatt gäng med Benita Kronholm i spetsen startar varje torsdag kl. 10 under vår- och höstterminen från Svenska gården. Benita är uppmuntrande och på gott humör i alla väder. Ibland går vi i tallskogen i Gamla hamn och testar motionsredskapen. Ibland går vi i olika stadsdelar och någon berättar litet lokalhistoria om husen vi passerar. Somliga av oss har stegräknare och andra bryr sig inte om det. Promenaderna tar drygt en timme i gruppens fart. Alla är vi medvetna om att den bästa motionen är den som blir av. Utevistelse i trevligt sällskap är viktigast för oss.

Siv Höglund

Framgångsrik bouleverksamhet

Lite boulehistoria med Birgit Kass

Boccia-boule-petanque är benämningar på besläktade bollsporter som Birgit lärde sig älska under flera semestervistelser i medelhavsländerna. Hon blev sedermera initiativtagare till att Milstolpen tog in boule bland föreningens motionsaktiviteter. Eftersom hon såg fördelarna med fysisk aktivitet för också äldre deltagare, erbjöd hon sig att leda en boulegrupp under sommarmånaderna. Lite trögt gick det i början då hennes förslag inte mottogs med öppna armar. ”Ingen bra idé, alla är på villorna på sommaren.” Det visade sig emellertid att spel blev det i alla fall och deltagarantalet har sedan ökat kraftigt

Birgit Kass

från år till år. Under de första säsongerna var boule endast en utomhusaktivitet, men för att förlänga säsongen tillverkade Birgit handgjorda yllebollar som blev använda på en större balkong i stadskärnan! Efter att bollar för inomhusbruk lanserades 2012 har det varit fullt ös året om.

Ett stort och varmt tack till Birgit som 2024 fyller 100 år!

Boule segrar i SPF Österbotten

SPF:s första boulemästerskap spelades i Jakobstad 10.8.2016. 12 lag deltog med 24 spelare. Ann-Christine (Anki) och Arne Björkman från Milstolpen segrade efter en mycket spännande och jämn finalomgång mot Korsholm, som slutade med 13 – 12 till makarna Björkman. Alla 24 deltagare tyckte ”att ha roligt” var det viktigaste med tävlingen.

Ann-Christin (Anki)
Björkman och Arne
Björkman

Det tog 7 år innan Milstolpen nådde samma position i SPF Österbottens boulemästerskap, vilket skedde i Esse 15.6.2023. Turneringen spelades i MONRAD-system med fyra spelomgångar. Lagen bestod av 3-manna lag. 60 lag deltog med 180 spelare. Milstolpen deltog med fyra lag. I det segrande laget deltog Jan-Erik Backlund, Johan Högberg och Hans Rönngård.

Johan Högberg, Jan-Erik Backlund, Hans Rönngård

Norra Ligan

började i liten skala, Milstolpen spelade mot Larsmo, sedan kom Esse med. Därefter utökades Norraligan till idag 11 föreningar, från Karleby i norr till Munsala i söder. Norra ligan har spelat vintertid i bollhallar i Karleby, Esse, Terjärv, Bennäs och Jakobstad.

Milstolpen arrangerade en gemensam resa med Norra ligan till SPF:s mästerskap i Mariehamn 24.8.2022. Resan gjordes i samarbete med Lindell Travel och blev samtidigt en turistresa på Åland 23 – 25.8.2022. Vi åkte med en 70 personers buss, 20 personer med husbil och 6 personer med egen bil. Milstolpen deltog med 6 lag. Esse Pensionärsförening segrade. Milstolpens bästa lag kom på 14 plats. 87 lag deltog med 261 spelare.

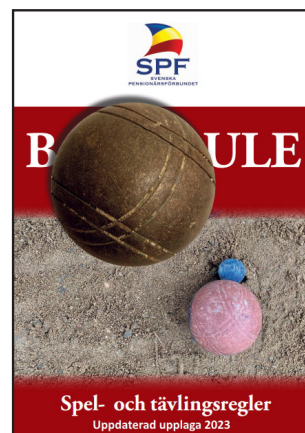

Yngve Westlund, Hans Åman, Barbro Villman, Carl-Gustav Molander.

SPF:s Boule Handbok med spel- och tävlingsregler

För att pensionärerna skulle spela efter samma regler i hela Svensk-Finland togs det fram en arbetsgrupp, som skulle göra upp en regelbok för boule. Denna utgavs 2020. I denna arbetsgrupp deltog, från Milstolpen Erik Backman och Carl-Gustav Molander. Övriga deltagare: Sven-Erik Mattson, Berit Dahlin, Gunnar Ölander, Anita Ismark och Anci Holm.

En uppdaterad handbok utgavs 2023. BOULE ger aktivitet, spänning, glädje, motion, samvaro, skratt och nöje >>> kort sagt LIVSKVALITET.

Pídrospelet í neýden – en kort hístórik

Vid caféet på Svenska gården spelades pidro redan 1952. En som var med redan då är Bruno Nykvist. 1963 när pensionärsföreningen M-klubben bildades skedde pidrospelet i deras regi. Även efter 1973 då Pensionärsklubben Milstolpen r.f. grundades fortsatte pidrospelet under namnet M-klubbens pidrokvällar ända till 2009 då namnet ändrades.

I början på 1990 inleddes pidrotävlingar mellan Jakobstad och Karleby med fem lag från vardera. På våren kom Karlebyborna till Svenska gården och på hösten möttes lagen på Jungsborg. Det tävlades om en vandringspokal. Det lag som först fick fem in-teckningar i pokalen fick behålla den. Första pokalen som Jakobstad vann har första in-teckningen från 1994. Det var i allmänhet en guldsmedsaffär eller en bank som donerade pokalen. Det var viktigt med bespisningen. Både laxsmörgås och bulla skulle serveras till kaffet. Karlebyborna var lite bättre än jakobstadsborna då de gravade laxen själva.

Så här fortsatte pidrospelandet fram till 2003 då Åke Ekman slutade som ledare för pidrospelarna och Karl-Johan Löf tog över. Från 2011 skulle de som spelade pidro på Svenska gården höra till Milstolpen.

Redan i slutet av 1980-talet började pensionärerna i Sandsund med omnejd spela pidro på ungdomsgården "Uncas"

i Sandsund. Senare flyttades pidrospelet först till Bulderbacken och sedan till Kyrkoby skola. Det ledde till att de som spelade på Svenska gården började spela på torsdagskvällarna i Sandsund och vice versa. Ledare för pidrospelarna i Sandsund var Gunnar Järn. Det var i stort sett samma spelare på båda ställena vilket resulterade i att vid uttagningen av pidrolaget till Karlebykampen så bestod laget av fem pidrospelare från Jakobstad och fem från Sandsund.

Följande anekdot är från den tiden. Det var nämligen så att Jarl Kolam hade sålt sin villa och var stadd vid god kassa. Nu råkade det sig så att jakobstadslaget vann, fick sin femte in-teckning i pokalen och fick därmed behålla den. Då beordrade Jarl Kolam Gunnar Järn att köra via Alko där för att köpa champagne. När vi kom till Hickarö Motell på hemvägen svängde vi in dit, parkerade bilen och skålade för segern över Karleby.

En tradition som höll i sig från mitten av 1990-talet var julfesten som hölls som sista spelkväll i december i Sandsund. Pidrospelarna är musikaliska och tycker om att sjunga. Julsångerna sjöngs tillsammans med kyrkoherde Hans Häggblom medan Hans Sandström trakterade dragspelet. Ibland deltog Sonny Kanckos på fiol och senare också Ingmar Strömberg på dragspel som förstärkning. Till

julfesten hörde också ett digert smörgåsbord med kaffe och tårta.

Under tidens lopp har laget också spelat mot pidrospelare från Socklot, Purmo och Öja. Under de senaste åren har det varit tradition att tävla mot Karleby- och Essepensionärerna i ädel kamp om ära och berömmelse.

Vad pokalerna beträffar, är största delen och de största vandringspokaler, medan de mindre är personligt vunna pris enligt nedanstående.

Vinnarna i distriktsmästerskapen 2021 i Oravais, Hans Sandström och Annica Turpeinen.

Under Jakobsdagarna i juli 2019 arrangerade Milstolpens pidrosektion turnering i Svenska gården med många deltagare. Vidar Blomqvist var domare. Segern i turneringen gick till Karleby medan Annica Turpeinen fick andra pris med en icke medlem från Vasa. Tredje pris fick Hans Sandström och Lars-Olof Walberg.

I EM-tävlingarna i Nedervetil har Milstolpens pidrospelare verkligen utmärkt sig. Vidar Blomqvist och Göran Blomqvist har vunnit två EM-titlar. Göran Blomqvist är icke medlem. Jan-Erik Backlund och Rolf Bäck har fått brons liksom Hans Sandström och Ingmar Strömberg. År 2023 knep Annica Turpeinen och Vidar Blomqvist silvermedaljen i B-klassen.

Antalet pidrospelande medlemmar i Milstolpen har varit ganska konstant. År 2010 var antalet spelare 32 och i skrivande stund 35. Ledare för pidrospelarna är sedan 2018 Jan-Erik Backlund. Tidens gång gallrar nog i leden men glädjande många har anslutet sig i höst. Fler damer skulle vara välkomna.

Karl-Johan Löf

Jakobstad 6 september 2023

Golf

Golfen inom Milstolpen är en rätt ny verksamhetsform. Den tog sin början för fyra år sedan på initiativ av Linnea Fagerlund, som tog kontakt med Johan Karjaluo to att leda och utveckla golfintresset bland medlemmarna. Sedan dess har Johan varit gruppens ledare.

Som bekant främjar golfen hälsan och konditionen, och vår idé är att erbjuda en trevlig golfrunda i gott sällskap på vår natursköna bana. Oberoende av den spelandes färdighet. Alla spelare som tagit green card (golfens ”inträdesprov”) och hör till en golfklubb ryms med.

Golfsäsongen startar så snart banan öppnas i Piri lö, där golfklubben JPG (Jakobstads golf, Pietarsaaren golf) verkar. Första speldagen är oftast kring medlet av maj. Säsongen avslutas den tredje veckan i september. Prisutdelning och avslutningskaffe ordnas i slutet av september.

Vi brukar spela varannan torsdag. Den som vill kan delta i en tävling som sträcker sig genom hela säsongen. Det valfritt att spela nio eller aderton hål. Tävlingsformatet är nio håls poängboge y.

Vår golfgrupp brukar göra en spelresa till andra golfklubbar, vi har varit i bl.a. Umeå och nu senast denna säsong i Kuopio (Tahko). Alla resor och övriga utgifter bestrids av deltagarna själva.

En av höjdpunkterna är Milstolpen-golfarnas deltagande i Förbundets och Regionens tävlingar. Förbundets golfmästerskap har spelats tre gånger; i Pickala, på Åland och nu senast här i Jakobstad. Milstolpen kammade hem mästerskapet i lagtävlingen detta år på hemmabanen. I regionens mästerskap har framgångarna duggat tätt. Utav fyra mästerskap har Milstolpens golfare vunnit tre lagtävlingar.

Mats Weckström

Kristina Nickull, Else-Britt Gripenberg.

Linnea Fagerlund

Bridge och bowling

Bridge

Bridge är ett kortspel med långa traditioner, också bland Milstolpens medlemmar. Björn Grönroos kan räknas som grundare av verksamheten som fick sin början i slutet av 1960-talet. Bridge anses vara ett svårt spel, men inte så svårt att man inte har nöje av att spela. Det sägs att man aldrig blir fullärd, intresset svalnar därför aldrig. Coronaepidemin gjorde att man inte fick samlas och spela i normal ordning, vilket förorsakat negativa effekter i deltagarantalet. Samarbetet med spelare i Karleby och Oravais har emellertid återupptagits och framtiden ser ljusare ut. Verksamhetsledare Bo-Erik Enell ser förhoppningsfullt fram emot nya medlemmar i den verksamhet som ger träning för både minnet och sinnet.

Anki Björkman

Bowling

Samarbetet med Arbis utvidgades till att omfatta även bowlinggruppen. De bowlande medlemmarna var endast fyra innan dess och då gruppen fick regelbundna träningstimmar i Jakobstads bowlinghall fick sporten ett uppsving, som har gjort det möjligt att tävla i lag i både dam- och herrklassen i distriktsmästerskapen. Bowlarna i klubben fyller varje torsdags eftermiddag fyra banor i den lokala hallen och stämningen är på topp.

Rolf Lund, Sven-Olof Björklund, Barbro Villman

Ulf Lindholm, Krister Öst, Barbro Villman, Jan-Hendrik Bäck. Främre raden: Rolf Lund, Ulla Grönvall-Streng, Inga Lund, Greta Öström.

Medaljregn

SPEL		DM/ FöM	Distriktsmästerskap/Förbundsmästerskap
BOULE			Från och med hösten 2020 ingick boule som kurs i Arbis regi
2016 Jakobstad 10.8	guld	DM	Ann-Christine och Arne Björkman i SPF:s första boulemästerskap
2017 Jakobstad 28.6	brons	DM	Ann-Maj Backlund och Leif Backlund
2019 Jakobstad 19.6	brons	DM	Ann-Christine och Arne Björkman.
2021		DM/ FöM	Milstolpen stod värd för såväl Distriktsmästerskapet 16.6 som Förbundsmästerskapen 18.8
2023 Esse 15.6	guld	DM	Laget: Johan Högberg, Jan-Erik Backlund, Hans Rönngård
BOWLING			Från och med hösten 2022 ingick bowling som kurs i Arbis regi
2021 Karleby 22 - 26.3	guld	DM	Laget: Sven-Olof Björklund, Kjell Linden, Ulf Lindholm, Krister Öst
	guld	DM	Damklassen Ulla Grönvall-Streng.
2022 Karleby 22-25.3	guld	DM	Laget: Sven-Olof Björklund, Kjell Linden, Ulf Lindholm, Krister Öst.
	guld	DM	Herrklassen, Krister Öst
	silver	DM	Damklassen, Ulla Grönvall-Streng
2023 Karleby 21-25.3	guld	DM	Damlaget: Ulla Grönvall-Streng, Inga Lund, Barbro Villman, Greta Östman
	silver	DM	Damer parlag: Ulla Grönvall-Streng, Barbro Villman
	brons	DM	Damklassen Ulla Grönvall-Streng

GOLF			Som aktivitet i klubben sedan 2020
2020 Karleby 18.9	guld	DM	Milstolpens golfflag tog hem första vandringspokalen i golf
	guld	DM	I herrklassen, Johan Karjaluo.
	guld		Damklassen, Birgitta Karjaluo
	brons		Herrklassen, Per Gripenberg
	brons		Damklassen, Else-Britt Gripenberg
2021 Sjundeå 11.8		FöM	Förbundets första golfmästerskap specialpris, Sören Slotte
Jakobstad 26.8	guld	DM	I lagtävlingen: Kristina Nickull, Johan Karjaluo, Ingmar Sjöblom.
	guld	DM	Damserien: Kristina Nickull
2022 Åland 15.6		FöM	Hederspris: Johan Karjaluo
Vasa 2.9	guld	DM	Damklassen: Birgitta Karjaluo
2023			
Pedersöre 29.6	guld	DM	Laget: Tage Rönn, Johan Karjaluo, Rainer Nyman
	guld	DM	Herrklassen: Tage Rönn
	brons	DM	Herrklassen: Johan Karjaluo
Jakobstad 24.8	guld	FöM	Laget: Rainer Nyman, Tage Rönn, Heikki Keskinen
	guld	FöM	<75 år poängbogey, Rainer Nyman som etta före Tage Rönn.
	brons	FöM	>75 år poängbogey, Heikki Keskinen.
PIDRO			Från och med hösten 2021 ingick pidro som kurs i Arbis regi
2017 Oravais 9.11	silver	DM	Max Sandström, Rolf Björk
2021 Oravais 12.10	guld	FöM	Laget: Hans Sandström, Annica Turpeinen
2022 Oravais 20.10	brons	DM	Laget: Kaj Wickman och Karl-Johan Löf
2023 Jakobstad 27.10			

Frågesport

Förbundet har sedan 2005 ordnat finaler mellan de lag som klarat sig bäst i distriktsuttagningarna. Milstolpens lag har i uttagningarna placerat sig bland de tre bästa lagen och således kvalificerat sig till frågesportsfinalerna 15 gånger. Milstolpens finallag har sju gånger kammat hem medaljer; två guld, en silver och fyra brons.

Laget Gurli Sjöberg, Sten Gripenberg och Richard Sjölund har tävlat flest gånger. De vann silver år 2019 och brons 2022. Laget med Benita Kronholm, Richard Sjölund och Gunnar Smeds knep guldmedaljen i finalen i Åbo 5.4.2023.

*Gunnar Smeds, Benita Kronholm, Richard Sjölund.
Foto: Mona Lehtonen*

Samtidigt med förbundsfinalerna har för-
eningen sedan 2019 kallat medlemmarna
att delta i den s.k. ”skuggfinalen” i Svenska
gården. De som infunnit sig har delats upp
i tremannalag. Finalfrågorna har delats
ut till bordslagen i takt med live-sänd-
ningarna från den egentliga finalplat-
sen, oftast Åbo. Detta har varit ett sätt att
väcka intresse hos vetgiriga medlemmar
att komma och testa sina kunskaper och
tävla utan tävlingsvånda. Skuggfinalerna
har varit trevliga tillställningar och rela-
tivt välbesökta och lockat nya deltagare
till distriktsuttagningarna.

Richard Sjölund, Gurli Sjöberg, Sten Gripberg

-Hur lång tid tar det för en
spindel att göra ett spindelnät?

-Vad gör spindlarna med
de trasiga trådarna i sina
spindelnät?

Det tar 1-2 timmar att göra ett spindelnät.
Spindlarna äter upp de trasiga trådarna i
sina spindelnät. Sedan lagar de nätet eller
gör ett helt nytt.

Bakom kryssen

Jag har växt upp med papper och penna. Vi lekte med ord, man skulle gissa vilket ord/namn man tänkte på, fick en bokstav i gången ("hänggubben"), eller gissa vad man ritade så fort som möjligt.

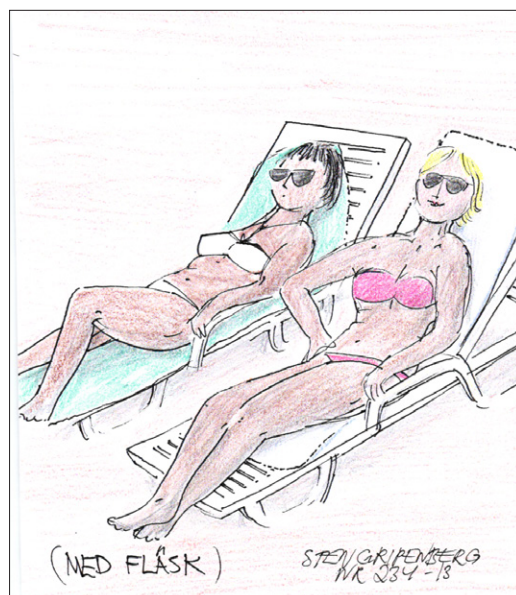
I skollådern gjorde jag minikorsord åt mamma. Sände en och annan gång in korsord till Hbl:s barnsida.

Sedan kom kryssen med bilder och ordnycklar i rutorna. Som lärare gjorde jag ibland arbetsuppgifter i kryssform. Kryssjobb på "allvar" blev det på 80-talet och det på grund av ischias! Jag fick diagnosen ischias och på den tiden ordinerades vila och vila. Jag var sängliggande hemma i 2 – 3 veckor och det var otroligt tråkigt. Men då kom jag på: jag kan ju hantera penna

och papper liggande. Med rutigt papper och blyertspenna hade jag all världens tid till att fundera ut ämnen för kryss och göra ordflätor. Jag ritade och textade ett första kryss. Vasabladet nappade på erbjudandet och sen gjorde jag ett kryss i månaden plus stora helgkryss till Vasabladet så länge som jag var verksam som lärare.

När jag blev pensionär hösten 2004 fick jag för mycket tid. Jag hade lovat JT (Jakobstads Tidning) att börja medverka och då blev det ett kryss varannan vecka plus helgkryss. Den takten passade mig utmärkt. Jag fick något att fundera på, utan att bli stressad.

Då jag gör ett kryss försöker jag tänka ut ett tema, ett område där jag kan rita

lämpliga teckningar. Det får gärna vara dubbeltydigt. Till exempel fåglar: skäggdopping (man med pipskägget i kaffekoppen), roskarl, trädkrypare. Är det människor jag ritat har jag om möjligt försökt ge dem liv, litet karaktär. Ibland har jag ritat folk på riktigt. "en glad lax" var Henrik Lax. "violen från Flen" var Elli Flen. Och jag har givetvis frågat lov om att få rita dem. Ett undantag: Jag hade svamptema och jag kunde inte låta bli att chockera, överraska min gode vän och klasskamrat Bo Riska. Så "skäggriska" blev en prydlig Bo Riska med skägg (han har burit skägg).

Extra roligt har det varit om jag fått dig att läsa fel, tänka fel genom avstavning, dubbeltydiga ord o.s.v., exempelvis soppåse, vinkar, turkost, skurkar, vägring, mjölkar, karisman, helvete, färskost... Kopplingar till dialekt och finskan ger

också möjligheter. Krank, bakar(bräder) ät svenska, sokoja (Såka) kan tolkas som stia.

Tecknandet har ibland varit en utmaning. Föremål, miljöer, djur osv. är lätta att rita. Svårare är det med människor i visst arbete, i svåra positioner. Som då jag hade båtpartier som tema. "Centerbord" gick bra, kända centerpolitiker runt ett bord. "Akterspegel" var svårt. Hur ser det ut då en nätt dam står framför spegeln och studerar sin stjärt? Då skulle jag behövt en levande modell.

Att göra kryss är ett sant nöje för mig. Har jag kunnat glädja andra är det ett dubbelt nöje.

Sten Gripenberg

Livslångt lärande

Dataundervisningen

Samhällets digitalisering ökar och medför en utmaning för många seniorer. Att exempelvis boka en tid till laboratoriet eller en tågbiljett går smidigt via smarttelefon eller dator blott du kan använda den.

Redan 2010 startade Milstolpen upp dataundervisningen under ledning av Carl-Gustav Molander. Då föreningens samarbete med Jakobstads arbetarinstitut inleddes ordnades kurser för seniorer varje vecka under höst- och vårterminen i Svenska gården. De senaste kurserna hölls från hösten 2018 till våren 2022 med Ulla Grönvall-Streng och Carl-Gustav Molander som handledare.

Data Drop-in cafét är tidvis öppet i Svenska gården och medlemmar med dator – eller telefonproblem kan komma in för att få hjälp. Föreningens handledare

bistås av kunniga medlemmar och ibland av distriktshandledaren Per-Ole Renlund.

Under åren har många medlemmar fått individuell handledning av Carl-Gustav Molander.

Medlemmarnas behov av undervisning kartlades våren 2023 genom en enkät. Svarsprocenten var ca 34. Sammandraget visade tydligt att ytterligare kurser behövs då digitaliseringen också genomsyrar en stor del av de sociala aktiviteterna.

Undervisningen i IT (informationsteknologi), som är det moderna begreppet för datateknik, ingår som en viktig del i förbundets verksamhet. Till den hör även utbildningen av handledare i föreningarna och webbaserade kurser tillgängliga för alla medlemmar. Härmed riktas ett stort tack till förbundets IT-expert Rober Riska och Andreas Höglund.

*Dataundervisning 2018
Till höger: Eivor Härmälä, Barbro Sandvik,
Hans Sandvik, Bengt Lillqvist, Terttu Svahn,
i bild till vänster: Ann-May Sjö, Karin Nyman*

Diskussionscafé

Diskussionsgruppen har omdöpts till Diskussionscafé. Vi träffas varje månads sista fredag. Då samlas pratglada och livserfarna medlemmar kring runda bordet för att dela med sig av olika upplevelser. För varje gång utses en huvudrubrik kring vilken diskussionen i huvudsak kretsar. Att få ta del av berättelser som gäller t.ex. historia, traditioner, samhällets utveckling och medlemmarnas personliga upplevelser i livet passar väl in under begreppet "livslångt lärande". Deltagarna delar öppet med sig av både glädje och sorg. Mången medlems berättelse ger anledning till såväl djup eftertanke som väcker kunskapsörsten. Speciellt de äldre i gruppen har mycket att berätta för de yngre medlemmarna om bygdens historia. För den som inte växt upp i trakterna är berättelserna fullödlig undervisning.

I historierna dyker naturligtvis upp mycket oskrivet material, sägner som berättats genom generationerna. Under kaffepausen får diskursen florera fritt. Gruppens storlek har varierat mellan åtta

och sexton medlemmar och fler välkomnas i denna lilla och trygga gemenskap. Wava Stürmer ledde gruppen till 2016. Ebba Björkell fortsatte och höll taktfullt i trådarna under följande sex år. Gruppen samlas fortsättningsvis i Svenska gården med Ulla Weckström som samtalsledare och med både gamla och nya teman på agendan. "En lärdom jag vill ge vidare" var ett av teman år 2014. Vilken lärdom vill du ge vidare idag?

Frans Lejon var elev i dövtumskolan i Jakobstad. Hans liv, som både blind och dövtum, diskuterades en gång. Han blev en skicklig hantverkare och som bevis på det hämtade en deltagare i gruppen det av honom svarvade nål- och trådstället till påseende.

Jeppís Lux Makes You Smile

I kärva tider, såsom under coronapandemin, föds ofta nya idéer bland kreativa människor. I två följande projekt, med samhörighet och rörelseglädje som ingredienser, deltog många av föreningens medlemmar.

Jeppis Lux - en medskapande ljusfestival som ordnades i Jakobstad i samband med Runebergsveckan 31.1-7.2.2021. Som arrangörer stod en arbetsgrupp bestående av personer från bl.a. Yrkeshögskolan Novia, Wava-institutet, stadens kulturbyrå och fristående bildkonstnären Christa Friberg.

Ljusfestivalen var en symbolhandling med avsikt att sprida ljus och gemenskap, en synlig manifestation för att stärka samhörigheten och uthålligheten under den mörkaste pandemitiden. I skarven mellan julbelysning och världslusets intåg skapade

föreningar och privata tillsammans en trygg och uppmuntrande ljusfestival.

Vår förening svarade på uppropet att vara med som en medskapande förening. Bland medlemmarna hittades snabbt händiga och inspirerade damer, som var fulla av idéer om hur vi skulle pryda Svenska gårdens fönster med smilande upplysta ansikten. Föreningens flitiga "konstnärer" var Birgitta Backman, Eva Björk, Greta Blomqvist, Ulla Grönvall-Streng, Ulla-Britt Kronholm och Gurli Sjöberg. Gruppen arbetade med sina kreationer tillsammans många kvällar och dagar med Christa Friberg som handledare. Stadens kulturbyrå levererade material och ljusslingor och sen fick fantasin flöda.

Jeppis Lux – något att minnas, en stillsam och samtidigt uttrycksfull festival som lyste upp staden och människornas sinnen.

Föreningens arbetsgrupps kreationer kan vi beundra på fotografierna nedan.

Bakom kreationerna Ulla-Britt Kronholm, Gurli Sjöberg, Eva Björk, Birgitta Backman, Greta Blomqvist.

Murmuration

– En dans med dig

Projektet som konstnär Carina Ahlskog ledde blev en frisk fläkt utanför det vanliga och traditionella. Hon fick äldre att mötas och tillsammans skapa ett danskonstverk. Det lyfte fram den äldre kroppen och dess rörelser för att visa det vackra i livets alla skeden. En dans med dig var en tolkning av fåglarnas flygformationer, där varje enskild fågel är en del av en större helhet. Fokus i träningspassen på Svenska gården sattes på rörelseglädje och skaparlust bland de dansande. Från Milstolpen deltog sju medlemmar.

Verket framfördes 3.11.2023 på Jakobstads torg till dragspelstoner och filmades.

Fåglarnas dans.

Krisen förenar

*När farsoten drabbar världen
och alla länder får lida,
då förenas vi på färden,
vi vandrar vid främlings sida.*

*Om än avstånd skiljer oss åt,
så står vi varandra nära.
Vi delar vår nöd och vår gråt
som alla runtom får bära.*

*Vi lär oss att se varandra
som folk med samma verklighet.
Vi väcker omsorg för andra
och försvarar vår mänsklighet.*

*Att avstå blir då naturligt
när välstånd ej är självklarhet.
Vi uppför oss rätt och lydigt
för att minska vår utsatthet.*

*Tålmod lär vi oss också,
såväl som mer uthållighet.
Lagar och regler lär vi förstå
och lydnad mot auktoritet.*

*Och när vi bevarar hoppet
om gemensam, bättre framtid
får vi snart seger i loppet,
fast trygghet just nu är på glid.*

Håkan Streng
21.3.2020

Månadsmöten

Känslan av gemenskap är på topp på månadsträffarna. Uppslutningen till träffarna varierar beroende på programutbudet. För det mesta har festsalen i Svenska gården varit väl fylld av glada och förväntansfulla medlemmar vid dukade bord. I programmet ingår utan undantag information om verksamheten, men det är viktigt att ha med intressanta föredrag och musikslag. Däri har föreningen lyckats väl. Dock, en träff utan kaffepaus är ingen träff. Tid för fritt samtal till kaffe med dopp är den delen av programmet som förgyller stämningen.

Plock ur programmen

Föreningens medlemmar Raimo Fors, Bertel Lindqvist och Håkan Streng, alias

Trio Raimondo

Trio Raimondo, bjöd på kända låtar och ledde allsången en oktoberfredag 2022.

Jubileumsårets första föreläsare, Leif Westerlund, teolog och familjeterapeut, delade med sig av sin kunskap och erfarenhet under rubriken ”Vem är jag för dig och du för mig?”. Ett anförande som gav anledning till eftertanke.

Jubileumsårets majträff hade som inbjuden föreläsare emeritus professorn i hjärtkirurgi, kardiologen Kjell Nikus. Föreläsningen gav en mångsidig insyn i den medicinska och tekniska utvecklingens framsteg under 40 års tid. De positiva effekterna av den digitala världen i vården av hjärtpatienter kan inte ifrågasättas.

Kjell Nikus maj 2023

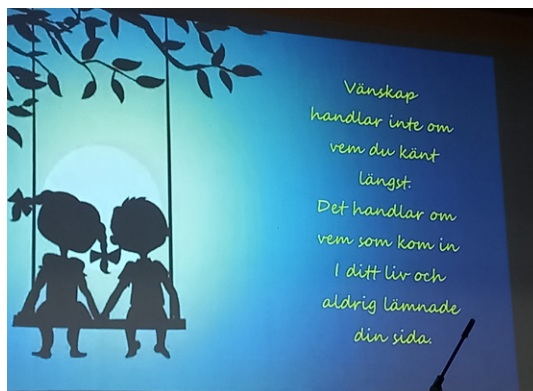

Jubileumsårets gäster på septemberträffen var Marja-Leena Hyytinen och Ulla Nyström, alias Emelie Björkstén och Fredrika Runeberg. Sketchen behandlade ett möte mellan skaldens älskarinna Emelie och hustrun Fredrika efter skaldens död.

De två stadgeenliga årsmötena i mars och november hålls i samband med månadsträffarna. Årsmötena har hållits också under pandemin enligt rådande

restriktioner. Under pandemiåret 2020 kunde endast fyra träffar ordnas av vilka en som utflyktsdag. Det året måste även julfesten inställas för första gången i föreningens historia. År 2021 indrogs fem månadsträffar och en genomfördes som utflyktsdag.

Under samma år kom de digitala mötena in i verksamhetsbilden och möjliggjorde vårmötet trots de stränga restriktionerna om fysiska sammankomster.

Månadsmöte 8.9.2023

Styrelsearbetet och intressebevakning

Styrelsen har sammankommit regelbundet i medeltal nio gånger om året. Alla styrelsemedlemmar har utbildats i tillämpningen av EU:s dataskyddsförordning (GDPR), som trädde i kraft 25.5.2018. Övriga utbildningar har gällt föreningsteknik och administreringen av medlemsregistret och webbsidan. Enskilda medlemmar har deltagit i kurser ordnade av distriktet.

Information om verksamheten till medlemmarna har getts på månadsträffarna, på föreningens webbsida, Facebook-sida och i ÖT:s minneslista. Vid behov har separata infoblad tryckts upp.

Programkommittén: Ulla Grönvall-Streng, Inga Lund, Annica Turpeinen

Resekommittén: Linnea Fagerlund, Bo Forsman, Siv Sundberg

60-års jubileumskommittén: Ulla Grönvall-Streng, Inga Lund, Carl-Gustav Molander, Siv Sundberg, Annica Turpeinen, Bertil Widjeskog.

Intressebevakning Förbundsstyrelsen: Carl-Gustav Molander är ersättare till Pehr Löv och medlem i IT-kommittén. Ulla Grönvall-Streng är medlem i resekommittén

Äldrerådet i Jakobstad, 2021-2025

Ulla Grönvall-Streng är ordförande och efterträdde Bertel Vidjeskog, som fortsätter som styrelsemedlem

Österbottens välfärdsområde 2021-2025: Ulla Grönvall-Streng, ersättare i äldrerådet

Värdinnegrupperna har fungerat sedan april 2018 som en viktig arbetsgrupp, som sköter dukningen och serveringen till bords på månadsträffarna. En styrelsemedlem utses som ansvarig och ser till att koordineringen fungerar. Vårdinnorna 2023 är:

grupp 1; Eivor Haga, Berit Hakkila, Benita Nyström Inga Häggblom

grupp 2: Inga Lund, Benita Kronholm, Anja Svarvar, Sonja Kaitfors

grupp 3: Gurli Sjöberg, Annica Turpeinen, Christina Kristola, Ann-Lis Backlund

Styrelsen

Bakre raden från vänster: Linnea Fagerlund, Siv Sundberg, Sverre Sandås, Mats Weckström, Carl-Gustav Molander.

Främre raden från vänster: Benita Troberg, Inga Lund, Annica Turpeinen, Ulla Grönvall-Streng, Bertel Widjeskog.

Ordföranden

*Carl-Gustav Molander
2012 - 2017*

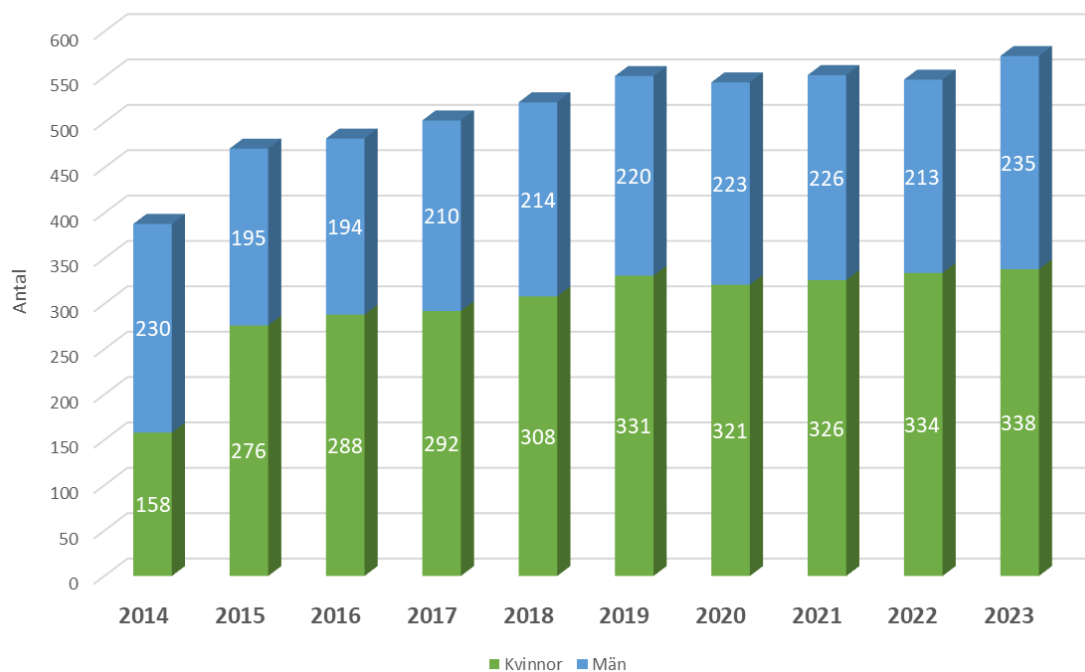
*Ulla Grönvall-Streng
2018 - 2023*

Styrelsemedlemmar under åren 2014-2023

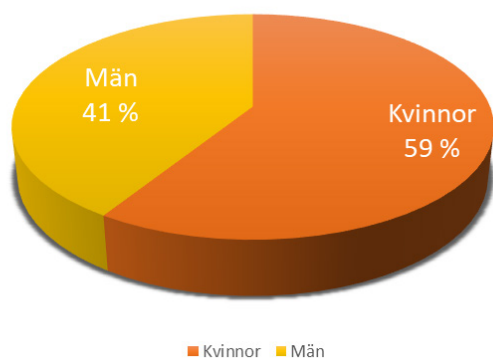
Sekreterare		
Gun-Britt Hellman	-2014	2015 - 2016 utanför styrelsen
Ulla Grönvall-Streng	2017	suppleant
Sverre Sandås	2018 - 2022	suppleant/ordinarie
Mats Weckström	2023-	
Kassör		
Irma Jungerstam	-2014 - 2018	suppleant/ordinarie
Bo Forsman	2018 - 2019	suppleant
Linnea Fagerlund	2020 - 2023	suppleant/ordinarie
Bokförare		
Gunborg Björk	2014 - 2015	utanför styrelsen
Susann Nyberg	2016	utanför styrelsen
Carl-Gustav Molander	2017 - 2023	
Medlemsansvarig		
Helena Brännbacka	-2014	
Benita Troberg	2015 - 2023	suppleant/ordinarie
Övriga ordinarie medlemmar		
Sten Gripenberg	-2014 - 2017	viceordförande
Gurli Sjöberg	-2014 - 2017	
Kristina Saari	-2014 - 2018	
Hedvig Nordman	2015 - 2016	
Molly Andersson	2019 - 2021	
Bo-Erik Sundqvist	2020 - 2021	
Siv Sundberg	2021 - 2023	
Sverre Sandås	2023 -	
Benita Kronholm	2021 - 2022	
Mats Weckström	2022 -2023	
Bertel Widjeskog	2022 - 2023	
Inga Lund	2023 -	
Annica Turpeinen	2023 -	

Enligt de ny stadgarna,som trädde i kraft år 2021, utses inga suppleanter till styrelsen.

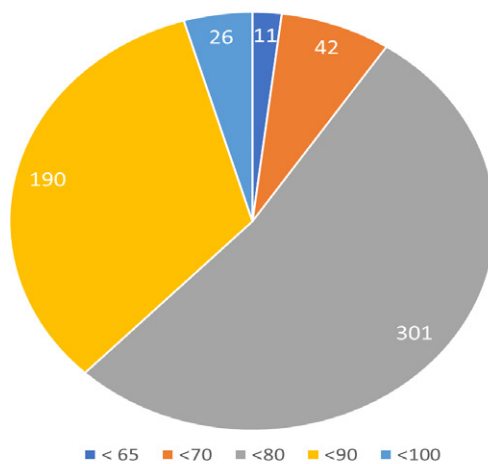
Medlemsantalets utveckling 2014-2023

Könsfördelningen

Åldersfördelning

Utmärkelser

2017

Håkan Streng mottog 3:e priset i förbundets skrivartävling ”Finlands självständighet och vad den betytt i ditt liv” på Förbundets höstmöte i Tammerfors.

Förbundets bordsstandar 2018
till Karl-Johan Löf för arrangemangen av pidrospelen under 20 års tid.

Förbundets förtjänsttecken i silver 2021
tilldelades Bertel Widjeskog som långvarigmedlem i God Tids redaktionsråd

Tredje pris i medlemsanskaffningen 2021
till Pensionärsklubben Milstolpen r.f. för 54 nya medlemmar.

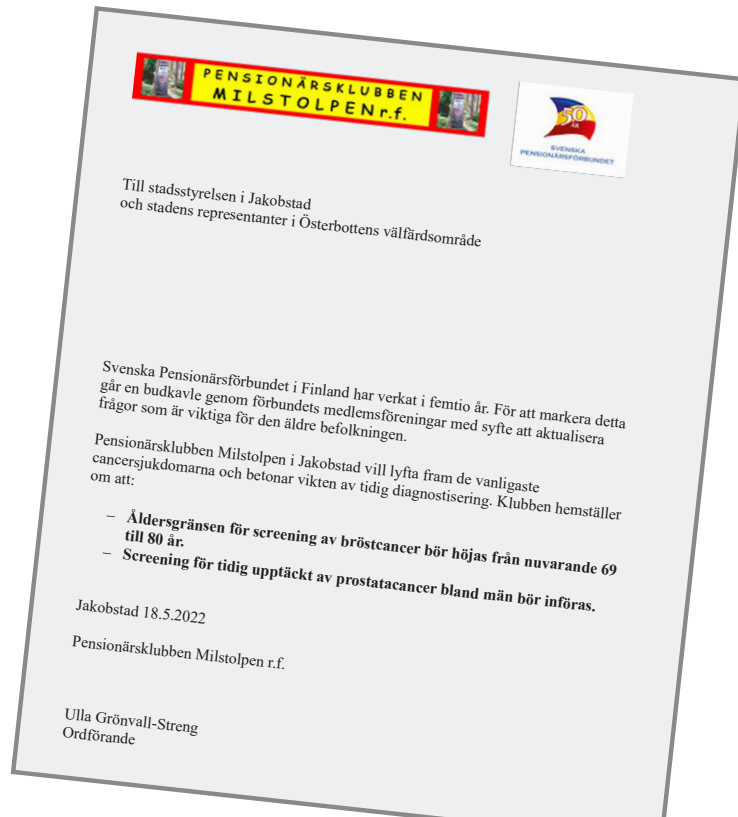

Hedersmedlem 2022
Algot Roos, 100 år 22.12.2022. (avled i augusti 2023)

Årets it-gärning - 2022
Carl-Gustav Molander, tilldelades årets it-gärning -pris och bordsstandar av förbundets presidium på förbundets höstmöte 18.11.

Budkavel

*Annika Haldin,
Benita Kronholm,
Owe Sjölund, Anne
Ekstrand, Mats
Weckström.*

Året 2023

Anne Ekstrand är stadsdirektör i Jakobstad,
den andra kvinnan på den posten

Måndagen 3 juli var jordens varmaste dag då genomsnittstemperaturen
uppgick till +17.01 grader C. Det var första gången i mäthistorien
som gränsen +17 grader C passerades.

Mini Cooper Electric kostar 41500 €, 1 liter bensen kostar ~2,10 €,
1l rödmjölke kostar 1,19 €

Wilma Murto från Finland vann EM-guld i stavhopp inomhus på resultatet 4,80m

Filmen ”Höstlöv” av Aki Kaurismäki är Oscarsnominerad.
I huvudrollerna Alma Pöysti och Jussi Vatanen

En sista Beatles-låt ”Now and Then” släpps. Det är en demoinspelning från 1970-talet med
John Lennon som Paul McCartney färdigställer med hjälp av artificiell intelligens (AI).

Rysslands president Vladimir Putin gav armén order att inta
Ukraina 24.2.2022. Kriget fortsätter.

Nobels fredspris tilldelades människorättsförsvararen Narges Mohammadi som sitter
fängslad för sin kamp mot kvinnoförtrycket i Iran.

I befolkningsstatistiken enligt ålder år 2022
hade 23,7 % fyllt 65 år i Österbotten

USA:s genom tiderna äldsta president är demokraten Joe Biden,
81 år gammal.

Var var du?

Jubileumsåret till ära utlystes bland medlemmarna en fototävling med målande bilder av hösten, som passar på att lysa en sista gång som minne över sommaren. Varje medlem kan bidra med två foton i färg eller svartvitt.

Vinnarna, de tre foton som i medlemsomröstningen fått mest röster, premieras på julfesten.

Silverhavet

*Nu, om någonsin
är det dags att lägga ner
rädslorna, avunden,
trångsyntheten. Att inte våga.*

*Nu, om någonsin
är frihetens tid när allt är gjort.
Oktobers frihet.
Att låta hjärteskrattet komma
över stolligheterna vi gör.
Befrielsen att inte bry sig*

*Lätt för dem vid skärmarna
att bara se ålderspyramider,
kalkyler, hot och problem.
Lätt se oss som språtakassar och knäpankorgar
som skräpar i hörnen.
Väggtelefoner och Hota-pulver.*

*Milstolpar.
De mätte hur långt man farit.
Och erfaren är den som färdats
vida och länge
och kan berätta hur det var.*

*Och här i silverhavet
Finna de långa linjerna,
Berättelserna. Glöden.
Så mycket finns ännu att säga
denna oktoberdag i världen.
Tacksamma för åren vi fick
Kan vi nu ta det första klivet
Vidare.*

Wava Stürmer
(1929 – 2022)

